

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ПОДАТКОВИЙ ІНСТИТУТ

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Вченою радою
ПЗВО «Кам'янець-Подільський податковий
інститут»

19 лютого 2023 року, протокол № 1

Ректор Девід САВЧУК

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ОСВІТНІ ПРОГРАМИ В КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОМУ ПОДАТКОВОМУ ІНСТИТУТІ

ВСТУП

Положення є нормативним документом Кам'янець-Подільський податковий інститут (далі – Інститут) і визначає систему формування, затвердження, реалізації, моніторингу та оновлення освітніх програм незалежно від форми навчання (очна, заочна) в Інституті.

Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти в Кам'янець-Подільському податковому інституті (далі – Положення) визначає порядок розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та закриття освітніх програм для провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти в Кам'янець-Подільському податковому інституті.

Метою Положення є вдосконалення організації розроблення, впровадження та супроводження освітніх програм, покращення та розвиток системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в К-ППІ.

В основу положення закладено основні концептуальні засади Законів України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII (стаття 44. Акредитація освітньої програми), «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII (стаття 10. Стандарти вищої освіти, стаття 25. Акредитація освітньої програми).

Положення ґрунтується на ключових засадах таких нормативно-правових документів: постанов Кабінету Міністрів України № 1187 від 30.12.2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (зі змінами, постанова КМУ № 347 від 10.05.2018р.), № 266 від 29.04.2015 р. «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», № 1151 від 06.11.2015 р. «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266» (зі змінами, наказ МОН України № 419 від 12.04.2016 р.), наказів МОН України № 1565 від 19.12.2016 р. «Про узагальнення переліків спеціальностей, ліцензованих обсягів вищих навчальних закладів та переоформлення сертифікатів про акредитацію напрямів та спеціальностей», №977 від 11.07.2019 р. «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Національної рамки кваліфікацій, затвердженою постановою КМУ від 23.11.2011 (зі змінами, Постанова КМУ № 519 від 25.06.2020 р.), «Методичних рекомендаціях щодо розроблення стандартів вищої освіти» (наказ МОН України № 584 від 30.04.2020 р. «Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти»), Загальної Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (редакція 2018 р.), Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (2008 р.), «Національного освітнього глосарію: вища освіта»; глосарію Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1.Відповідно до п. 17 ч.1 статті Закону України «Про вищу освіту» освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати спеціалізації.

Законодавство України визначає кваліфікацію, як визнану уповноваженим суб'єктом та

засвідчену відповідним документом стандартизовану сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання).

1.2. Відповідно до ч. 5 статті 34 Закону України «Про освіту» *Освітня кваліфікація* – це визнана закладом освіти та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

1.3. Відповідно до ч. 6 статті 34 Закону України «Про освіту» *Професійна кваліфікація* – це визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності, іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дозволяють виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність.

1.4. Нормативні документи (Національна рамка кваліфікацій, стандарти вищої освіти та професійні стандарти) затверджуються відповідними державними органами. Стандарти вищої освіти розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до Національної рамки кваліфікацій і використовуються для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти.

1.5. Стандарти вищої освіти з кожної спеціальності на кожному рівні підготовки розробляє Міністерство освіти і науки України з урахуванням пропозицій галузевих державних органів, до сфери управління яких належать заклади вищої освіти, і галузевих об'єднань організацій роботодавців та затверджує їх за погодженням з Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

1.6. Стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньої програми:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- перелік компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термін результатів навчання (знань і умінь);
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

1.7. Професійні стандарти визначають вимоги до кваліфікаційних та спеціальних знань працівників, їх завдань, обов'язків та спеціалізацій. Професійні стандарти є основою для присвоєння професійних кваліфікацій.

1.8. Відповідно до п. 5, 6 статті 9 Закону України «Про вищу освіту» К-ППІ самостійно розробляє і затверджує освітні програми з урахуванням вимог до відповідного рівня вищої освіти, встановлених законодавством та стандартами вищої освіти. Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів (за наявності), якщо інше не передбачено законодавством.

1.9. К-ППІ як суб'єкт освітньої діяльності відповідно до чинного законодавства може присвоювати, визнавати і підтверджувати професійні кваліфікації (ч. 8 статті 34 Закону України «Про освіту»).

1.10. Відповідно до ч. 7 статті 34 Закону України «Про освіту» результати навчання та компетентності, необхідні для присудження освітніх та/або присвоєння професійних кваліфікацій, можуть досягатися та здобуватися у системі формальної, неформальної чи інформальної освіти.

1.11. Підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється за відповідними освітньо-професійними, програмами на рівнях вищої освіти.

1.12. Відповідно до «Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти», схвалених наказом МОН №600 від 01.06.2017 (із змінами), Інститут при розробленні освітніх програм:

- може встановлювати додаткові компетентності, результати навчання та форми атестації, які відображають потреби конкретних спеціалізацій;
- має право використовувати власні формулювання спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, забезпечуючи при цьому охоплення всіх вимог стандарту без зміни їх сутності.

Основні принципи укладання ОП:

- системність – дотримання відповідності мети, змісту ОП, методів, форм, засобів, технологій і механізмів реалізації освітнього процесу очікуваним результатам навчання;
- наступність – наявність послідовного зв'язку між різними етапами освітнього процесу та ступенями вищої освіти;
- інноваційність та інтегрованість освіти і науки – урахування сучасних досягнень розвитку науки та відображення результатів наукових досліджень у змісті ОП;
- зорієнтованість освітнього процесу на здобувача вищої освіти, здатність його навчатися та набувати відповідних компетентностей;
- формування компетентностей здобувачів вищої освіти як їхніх результатів навчання;
- урахування потреб, інтересів та вимог стейкхолдерів;
- інтеграція освітнього процесу в Європейський простір вищої освіти;
- модульність – структурування змісту ОП;
- збалансованість та реалістичність ОП – об'єктивність присвоєння кредитів компонентам ОП, здатність здобувачів вищої освіти у визначені терміни навчання набутти очікуваних компетентностей за результатами виконання ОП;
- гнучкість та мобільність структури ОП – можливість адаптації структури і змісту ОП до змін потреб та інтересів стейкхолдерів;
- відповідність ОП національній рамці кваліфікацій.

Вимоги до ОП, регламентовані стандартами вищої освіти (за наявності):

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- наявність переліку компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- відповідність вимогам системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Інституту;
- вимоги професійних стандартів (за наявності).

Освітні програми використовують для:

- акредитації освітньої програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- атестації майбутніх фахівців.

Перелік освітніх програм, за якими здійснюють прийом на кожний рівень вищої освіти, подано у Правилах прийому ПЗВО «Кам'янець-Подільський податковий інститут».

Освітня програма повинна містити: назву освітньої програми, рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність або міждисциплінарну предметну область (за наявності), спеціалізацію (за наявності); тип освітньої програми (освітньо-професійна, освітньо-наукова, освітньо-творча) та її спрямування (академічна, прикладна), вид узгодженої спільної освітньої програми (міжнародна, національна) (за наявності), тип диплому (подвійний, спільний) (за наявності), назва закладу вищої освіти – партнера за узгодженою спільною освітньою програмою (за наявності); мову (мови) викладання, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, форми здобуття освіти за цією освітньою програмою та звичайні строки здобуття освіти за кожною з них; вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; програмні компетентності та результати навчання, які дають право на присудження/присвоєння визначеної освітньою програмою освітньої або освітньої та професійної кваліфікації (кваліфікацій), форму (форми) атестації здобувачів вищої освіти; перелік освітніх компонентів, їх логічну послідовність; очікуване працевлаштування випускників. У разі, якщо передбачається присвоєння професійної кваліфікації, освітня програма має визначати процедуру її присвоєння відповідно до законодавства та/або професійних стандартів (за наявності).

1.13. У цьому Положенні **вживаються основні терміни** в такому значенні:

Академічна мобільність – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

Акредитація – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності Інституту за цією програмою на предмет: відповідності стандарту вищої освіти; спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання.

Атестація – встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Галузь знань – основна предметна галузь освіти і науки, що містить групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюють професійну підготовку.

Гарант освітньої програми – науково-педагогічний або науковий працівник, який працює за основним місцем роботи, за своїми функціональними обов'язками відповідає за реалізацію освітньої програми на всіх її етапах, у тому числі під час проведення акредитації несе, відповідальність за якість освітньої програми, має науковий ступінь або вчене звання за відповідною чи спорідненою до освітньої програми спеціальністю або належний досвід роботи в галузі. Призначення, права та обов'язки гаранта освітньої програми належать до автономії закладу вищої освіти. Цей працівник може бути гарантом лише однієї освітньої програми. Гарант освітньої програми може працювати на кафедрі Інституту (керівник робочої проєктної/робочої групи із розроблення, реалізації, моніторингу та перегляду освітньої програми). Група забезпечення освітнього процесу на освітній програмі – це науково-педагогічні (педагогічні) або наукові працівники, які працюють в Інституті за основним місцем роботи, залучаються для реалізації освітніх компонентів, забезпечують досягнення цілей та програмних результатів навчання визначених освітньою (освітніми) програмою (програмами) на відповідному рівні вищої освіти і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, яку використовують у Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти.

Система ґрунтується на визначені навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

ЄДЕБО – Єдина державна електронна база з питань освіти.

Забезпечення якості освіти – сукупність процедур, які застосовують на інституційному (внутрішньому) та національному рівнях для якісної реалізації освітніх програм і присудження кваліфікацій.

Здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються в Інституті на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

Кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту.

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу освітню діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти: інтегральна компетентність – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентності рівня щодо навчання або професійної діяльності; загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної галузі, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку; фахові (спеціальні, предметні) компетентності – компетентності, що залежать від предметної галузі, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

Компетенція – надані особі повноваження для виконання покладених на неї завдань і обов'язків певної професії (заняття, роботи).

Комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни – навчально-методичний документ, складниками якого є навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи, питання, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувач вищої освіти, комплексної контрольної роботи, після атестаційного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

Ліцензування – процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні вищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності.

Ліцензійні умови – Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 зі змінами (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365)

Робоча навчальна програма дисципліни – навчально-методичний документ, складниками якого є опис навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, програма, структура навчальної дисципліни, теми семінарських (практичних, лабораторних) занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, схема нарахування балів, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті.

Національна рамка кваліфікацій (НРК) – системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (зі змінами від 25.06.2020 Постанова КМУ № 519).

Загальна рамка кваліфікацій європейського простору вищої освіти – оновлена загальна Рамка кваліфікацій в ЄПВО містить загальні характеристики короткого циклу, першого, другого та третього циклів для кожного циклу на основі результатів навчання та компетентностей, а також кредитні діапазони в короткому циклі, першому та другому циклах.

Освітній компонент (ОК) – змістовна навчальна складова освітньої програми як автономний, офіційно структурований навчальний досвід, що повинен мати послідовний чіткий набір результатів навчання, визначені види навчальної діяльності згідно з часом, виділеним в рамках освітньої програми, та відповідні критерії оцінювання.

Освітній процес – інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у закладі вищої освіти через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Освітня діяльність – діяльність закладів вищої освіти, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб.

Освітня програма (освітньо-професійна) – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати спеціалізації. Освітня програма повинна містити: перелік освітніх компонентів; їх логічну послідовність; вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти.

Проектна/робоча група – визначена наказом керівника закладу освіти група педагогічних, науково-педагогічних та/або наукових працівників, які відповідальні за започаткування освітньої діяльності за спеціальністю на певному рівні вищої освіти, фахової передвищої освіти для осіб з вищою освітою і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності. Проектна/робоча група повинна складатися з науковопедагогічних або наукових працівників, які працюють у закладі освіти за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і не входять (входили) до жодної проектної/робочої групи такого або іншого закладу вищої освіти в поточному семестрі (крім проектної/робочої групи з цієї ж спеціальності у закладі освіти за основним місцем роботи). Також до складу проектної/робочої групи входять здобувачі вищої освіти, роботодавці, представники академічної спільноти та інші особи (стейкхолдери), зацікавлені в реалізації освітньої програми.

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти. Програмні результати навчання за освітньою програмою відображаються у профілю освітньої програми; результати навчання за освітніми компонентами професійної програми відображаються в навчальних програмах дисциплін, практик та інших компонентів освітньої програми.

Силабус – це документ, у якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і здобувача вищої освіти. У ньому представляють процедури (у тому числі стосовно deadlines і принципів оцінювання),

політики (включно з політикою академічної доброчесності) і зміст курсу. Силабус навчальної дисципліни розробляють для здобувачів вищої освіти з метою ознайомлення їх зі змістом дисципліни, результатами навчання, відповідними компетентностями. Він є стислим описом освітнього компонента, частиною навчально-методичного комплексу, містить основні характеристики дисципліни і надає допомогу здобувачеві вищої освіти в організації його освітньої діяльності.

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти предметна область освіти і науки, яка об'єднує споріднені освітні програми, що передбачають спільні вимоги до компетентностей і результатів навчання випускників.

Спеціалізація – складова спеціальності, що визначається Інститутом та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну програму підготовки здобувачів вищої освіти (формальна спеціалізація). Неформальна спеціалізація не вимагає окремої освітньої програми та передбачає лише вибір здобувачами вищої освіти певних блоків навчальних дисциплін в рамках освітньої програми за спеціальністю або за формальною спеціалізацією.

Стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до освітніх програм вищої освіти, які є спільними для всіх освітніх програм у межах певного рівня вищої освіти та спеціальності. Стандарти вищої освіти розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до Національної рамки кваліфікацій і використовуються для визначення та оцінювання якості вищої освіти та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти, результатів навчання за відповідними спеціальностями.

Стейкхолдери (зацікавлені сторони, від англійського stakeholders) – особи або групи осіб (роботодавці, випускники, здобувачі вищої освіти тощо), що зацікавлені або мають якісь вимоги до діяльності закладу освіти та провадження освітньої програми, і тому можуть сприяти або протидіяти рішенням, що приймає гарант освітньої програми.

Ступені вищої освіти:

бакалавр – освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується ЗВО у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180-240 кредитів ЄКТС. Обсяг освітньо-професійної програми для здобуття ступеня бакалавра на основі ступеня молодшого бакалавра визначається ЗВО. Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти;

магістр – освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується ЗВО у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90–120 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми – 120 кредитів ЄКТС. Освітньо-наукова програма магістра обов'язково містить дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менш, як 30 відсотків. Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності в неї ступеня бакалавра.

Soft skills («м'які» навички, іноді «гнучкі» від англ. soft skills) – комплекс неспеціалізованих, надпрофесійних навичок, які відповідають за успішну участь у робочому процесі, високу продуктивність і, на відміну від спеціалізованих навичок, не пов'язані з конкретною сферою. На відміну від функціонально-технічних навичок, соціально-комунікативні навички не мають прямого зв'язку з професійними здібностями людини – вмінням працювати з тими чи іншими програмами, знанням механізмів, досвідом роботи, адже вони є певним набором особистісних якостей людини. Наприклад, комунікабельність, креативне мислення, гнучкість розуму та стресостійкість. Зараз подібні навички набувають особливого значення, оскільки сприяють успішній роботі та кар'єрному

зростанню Рівні вищої освіти – складові в ієрархічній структурній класифікації вищої освіти, запропонованій у рамках Болонського процесу. В Україні підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється за відповідними освітньо-професійними, освітньо-науковими, науковими програмами на таких рівнях вищої освіти:

Початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування типових спеціалізованих задач у певній галузі професійної діяльності.

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування складних спеціалізованих задач у певній галузі професійної діяльності.

Другий (магістерський) рівень вищої освіти передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування задач дослідницького та/або інноваційного характеру у певній галузі професійної діяльності.

Якість вищої освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти. Відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, що забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості.

Якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу у закладі вищої освіти, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.

2. ГАРАНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

2.1. Статус Гаранта ОП.

2.1.1. Гарант освітньої програми – це науково-педагогічний та/або науковий працівник, який працює в Інституті за основним місцем роботи, має кваліфікацію відповідно до спеціальності, науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до освітньої програми спеціальністю.

Гарант ОП призначається наказом ректора Інституту.

2.1.2. Гарант ОП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повинен мати:

- науковий ступінь та / або вчене звання за відповідною або спорідненою спеціальністю;
- стаж науково-педагогічної та / або наукової роботи не менш, як 5 років.

2.1.3. Гарант ОП другого (магістерського) рівня вищої освіти повинен мати:

- науковий ступінь та вчене звання за відповідною або спорідненою спеціальністю;
- стаж науково-педагогічної та / або наукової роботи не менш, як 10 років.

2.1.4. Науково-педагогічний та / або науковий працівник може виступати гарантом лише однієї освітньої програми. Як виняток, для забезпечення правонаступництва і тяглості підготовки, науково-педагогічний працівник може бути призначений гарантом освітніх програм за різними рівнями вищої освіти однієї спеціальності.

2.2. Функції Гаранта ОП.

2.2.1. Гарант ОП зобов'язаний дотримуватися норм етичної поведінки, академічної доброчесності та запобігати виникненню конфліктних ситуацій на усіх етапах реалізації ОП та здійснювати заходи дотримання цих норм усіма учасниками освітнього процесу.

2.2.2. Гарант ОП за своїми функціональними обов'язками відповідає за реалізацію освітньої програми на всіх її етапах.

2.2.3. Гарант ОП під час її реалізації забезпечує:

- здійснення періодичного моніторингу якості ОП та освітньої діяльності з їх забезпечення;
- визначення змісту ОП, а також процесів надання якісних освітніх послуг із підготовки здобувачів вищої освіти за відповідними ОП;

- координування роботи з розробки ОП, навчальних планів, робочих навчальних програм / силабусів компонент ОП;
- забезпечення відповідності змісту ОП стандартам вищої освіти (професійним стандартам, вимогам НРК);
- координування діяльності щодо актуалізація змісту ОП та її компонентів з урахуванням інтересів та пропозицій стейкхолдерів, на основі вивчення тенденцій розвитку спеціальності та аналогічних вітчизняних та іноземних ОП, ринку праці тощо;
- координування заходів щодо забезпечення відповідності ОП до вимог та критеріїв акредитації;
- контроль та оперативне корегування інформації на офіційному веб-сайті Інституту та за своєчасним розміщенням на ньому інформації щодо удосконалення ОП;
- контроль та координування процедур із забезпечення якості документів ОП та наповнення віртуального навчального середовища Інституту у частині відповідних ОП;
- контроль за дотриманням Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності щодо кадрового, документального, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення ОП;
- проведення планових процедур внутрішнього контролю якості з метою удосконалення ОП;
- надання керівництву Інституту пропозицій щодо покращення матеріально-технічного та інформаційного забезпечення ОП;
- контроль та вдосконалення практичної підготовки здобувачів вищої освіти, які навчаються на ОП, корегування баз практик.

2.2.4. Гарант ОП під час її акредитації забезпечує:

- здійснення загального керівництва підготовкою відомостей про самооцінювання ОП та розміщення їх на офіційному веб-сайті Інституту;
- заповнення анкети на сайті Національного агентства забезпечення якості вищої освіти про самооцінювання ОП та розміщення там супровідних документів;
- узгодження та розміщення на офіційному веб-сайті Інституту супровідних документів, програми виїзду експертної групи під час проведення акредитаційної експертизи;
- виконання функції контактної особи від Інституту з питань пов'язаних з акредитацією ОП;
- ознайомлення та розміщення на офіційному веб-сайті Інституту звіту групи експертів за результатами акредитаційної експертизи ОП;
- участь (за необхідності) у засіданнях галузевої експертної ради на засіданнях Національного агентства забезпечення якості вищої освіти (далі – НАЗЯВО), під час яких розглядається відповідна акредитаційна справа.

2.2.5. Означені функції Гарант ОП виконує в межах робочого часу науково-педагогічного працівника, що відображається в індивідуальному плані роботи викладача. Виконана робота підтверджується рішенням кафедри.

2.3. Права і відповідальність Гаранта ОП.

2.3.1. У межах виконання своїх функцій Гарант має право:

- вносити пропозиції щодо персонального складу робочої групи зі створення / оновлення ОП;
- розподіляти функціональні обов'язки між членами робочої групи зі створення / оновлення ОП та контролювати своєчасність та якість їх виконання;
- організовувати засідання робочих груп, брати участь у засіданнях випускових кафедр, вчених рад, на яких розглядаються питання, що стосуються або можуть вплинути на реалізацію ОП;

- брати участь у визначенні умов реалізації ОП, розробці навчальних планів, робочих навчальних програм / силабусів компонент ОП, програм практик та інших документів ОП;
- вносити обґрунтовані пропозиції завідувачам кафедр щодо формування та зміни кадрового складу працівників, які забезпечують освітній процес із дисциплін загальної та професійної підготовки навчального плану ОП;
- вимагати від викладачів, які реалізують ОП, робочі навчальні програми / силабуси та інші документи, пов'язані з реалізацією та акредитацією відповідної ОП;
- на основі усього інституційного комплексу заходів і процедур забезпечення якості вищої освіти та якості освітньої діяльності за нею проводити періодичний моніторинг якості ОП та освітньої діяльності;
- вносити пропозиції щодо затвердження, перегляду або оновлення ОП та навчального плану для відповідного рівня вищої освіти та спеціальності;
- брати участь у засіданнях екзаменаційних комісій з атестації здобувачів вищої освіти, які навчаються за відповідною ОП спеціальності;
- вносити пропозиції щодо заохочення працівників, які задіяні до реалізації відповідної ОП;
- планувати на виконання функціональних обов'язків Гаранта ОП 100 год робочого часу на навчальний рік та відображати їх в індивідуальному плані роботи викладача у розділі «Планування та облік методичної роботи»;
- претендувати (за можливості) на зменшення персонального навчального навантаження в обсязі до 50 годин у рік проходження акредитації ОП.

2.3.2. Гарант ОП несе відповідальність за :

- якість її реалізації разом з науково-педагогічними працівниками, які відповідають за виконання освітньої програми;
- результати проведення процедури акредитації ОП на відповідність критеріям у частині проектування та цілей освітньої програми; структури та змісту освітньої програми; дотримання визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми;
- формування і зберігання паперових та електронних версій портфолію освітньої програми.

2.3.3. Керівництво Інституту усіх рівнів забезпечує дотримання та реалізацію прав Гаранта ОП.

2.4. Взаємодія Гаранта ОП.

2.4.1. Гарант ОП в частині його повноважень взаємодіє зі структурними підрозділами Інституту для організаційного та нормативно-правового забезпечення, що спрямовані на ефективне функціонування ОП й підвищення якості освітнього процесу.

2.4.2. Гарант ОП взаємодіє :

- освітньої програми;
- з приймальною комісією;
- з бібліотекою;
- з студентським самоврядуванням;
- з завідувачем кафедри;
- з навчальним відділом;
- з групою забезпечення якості освіти та акредитації для здійснення підготовки до акредитації освітніх програм.

2.4.3. Гарант ОП спільно з адміністратором ЄДЕБО, навчально-методичним відділом забезпечують актуальність інформації в ЄДЕБО та на офіційному сайті Інституту.

3. РОБОЧА ГРУПА ЗІ СТВОРЕННЯ / ОНОВЛЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

3.1. Робочі групи зі створення / оновлення освітньої програми (далі – РГ) формуються окремо за кожною ОП.

3.2. РГ є учасниками системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти та залучаються до всіх процедур, що потребують розробки, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм, а також процедур зовнішнього оцінювання (акредитація, ліцензування) та самооцінювання.

3.2. До складу РГ входять постійні та змінні члени РГ.

До постійного складу РГ, на який покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти, входять Гарант ОП та члени РГ, які мають відповідати вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти та внутрішніми нормативними документами.

До змінного складу РГ можуть входити представники від здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших стейкхолдерів, діяльність яких пов'язана зі специфікою освітньої програми (предметною областю).

3.3. Склад РГ затверджується наказом ректора Інституту.

3.4. Функції робочих груп :

- перегляд і оновлення ОП;
- моніторинг та періодичний перегляд ОП з метою встановлення відповідності їх структури та змісту вимогам чинної нормативної бази, що регулює якість освіти, вимогам ринку праці до якості фахівців, сформованості загальних та фахових компетентностей, освітніх потреб здобувачів вищої освіти;
- поточний щорічний перегляд ОП у частині якості її структури та змісту з урахуванням конкурсних показників, результатів навчання здобувачів вищої освіти, їхніх відгуків за результатами опитувань, можливостей для академічної мобільності здобувачів вищої освіти, оцінок та рекомендацій стейкхолдерів тощо;
- розроблення навчальних планів, участь у розробленні методичних рекомендацій до виконання курсових робіт, до атестаційних екзаменів та інших документів, що організаційно й методично супроводжують процес підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною ОП;
- узгодження основних елементів ОП (компетентностей, результатів навчання, критеріїв оцінювання рівня досягнення результатів навчання) з ключовими стейкхолдерами;
- контроль відповідності навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів компетентностям та результатам навчання ОП;
- аналіз кадрового забезпечення ОП, у тому числі через наявність підтвердження кваліфікації, фахового та наукового рівня науково-педагогічних і педагогічних працівників;
- забезпечення інформаційної прозорості ОП, публічності та відкритості даних про ОП.

3.5. Повноваження, обов'язки й права членів робочої групи (РГ).

3.5.1. Члени РГ організаційно підпорядковуються Гарантові ОП і у своїй роботі зобов'язані:

- керуватись законодавством України, постановами Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, локальною нормативною базою ЗВО;
- брати до уваги рекомендації внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів;
- виконувати роботу згідно з функціями, що покладені на РГ;

– брати участь у засіданні РГ не менш, як двічі на рік.

3.5.2. Члени РГ мають право:

– вносити пропозиції Гарантові ОП з питань розроблення, перегляду й удосконалення ОП;

– планувати на виконання функціональних обов'язків члена РГ 60 год робочого часу на навчальний рік та відображати їх в індивідуальному плані роботи викладача у розділі «Планування та облік методичної роботи».

4. ВІДКРИТТЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4.1. Освітню діяльність в Інституті здійснюють за ОП, які поділяють за видом освітньої діяльності на освітньо-професійну.

За рівнем вищої освіти на:

– програми першого (бакалаврського) рівня;

– програми другого (магістерського) рівня.

За предметом:

– для моноспеціальності;

– міждисциплінарні.

Обсяг ОП здобувачів вищої освіти має відповідати вимогам чинного законодавства на момент її затвердження.

4.2. Освітні програми Інституту орієнтовані на здобувача вищої освіти, створюють умови для формування індивідуальних траєкторій навчання та спрямовані на розширення можливостей особи щодо працевлаштування та подальшого навчання із вищим рівнем автономності.

У рамках однієї спеціальності Інститут має право розробляти та реалізовувати одну або декілька ОП в межах ліцензії.

4.3. Основні принципи, на базі яких розробляють ОП:

– відповідність цілей ОП стратегії та місії ЗВО;

– відкритості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності;

– системності: дотримання відповідності мети, змісту ОП, методів, форм, засобів, технологій і механізмів реалізації освітнього процесу очікуваним результатам навчання;

– наступності: наявність послідовного зв'язку між різними етапами освітнього процесу та ступенями вищої освіти;

– інноваційності та інтегрованості освіти і науки: врахування сучасних досягнень розвитку науки та відображення результатів наукових досліджень у змісті ОП;

– розвитку автономії закладів вищої освіти та академічної свободи учасників освітнього процесу;

– студентоцентрованості: зорієнтованість освітнього процесу на студента, його здатність навчатися та набувати ним відповідних компетентностей;

– академічної доброчесності: «сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень» (ЗУ «Про освіту» (2017), ст. 42);

– інтеграції освітнього процесу у Європейський простір вищої освіти;

– збалансованості та реалістичності ОП: об'єктивність присвоєння кредитів компонентам ОП, здатність студентів у визначені терміни навчання набути очікуваних компетентностей за результатами виконання програми;

– гнучкості та мобільності структури ОП: можливість адаптації структури і змісту ОП до змін потреб та інтересів зацікавлених сторін;

– відповідності ОП стандартам вищої освіти, професійним стандартам (*за наявності*), Національній рамці кваліфікацій.

4.4. Процедура відкриття ОП містить такі етапи:

- ініціювання створення ОП;
- розроблення ОП;
- затвердження ОП.

4.4.1. Ініціювання, розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та припинення ОП в Інституті здійснюється прозоро й відповідно до затверджених процедур, згідно з загальними цілями Стратегічних пріоритетів розвитку Інституту.

4.4.2. Ініціаторами запровадження ОП можуть бути: окремі науково-педагогічні працівники, колектив кафедри, здобувачі вищої освіти, представники органів студентського самоврядування, випускники, роботодавці та інші зацікавлені особи.

З метою встановлення суспільної потреби ініціатори програми попередньо проводять моніторинг ринку освітніх послуг та оцінюють можливості позиціонування на ньому освітньої програми, можливостей майбутнього працевлаштування для потенційних випускників. Письмове обґрунтування доцільності впровадження освітньої програми подають на розгляд вченої ради Інституту.

Обґрунтування має містити шифр та назву спеціальності, в межах якої запроваджується освітня програма, рівень вищої освіти, назву програми, аналіз тенденцій ринку праці та запитів роботодавців на підготовку фахівців за допомогою даної програми (в довільній формі).

4.4.3. Прийняття рішення щодо відкриття ОП здійснюють за таких умов:

- цілі ОП мають відповідати стратегії та місії ЗВО;
- проведення консультацій всіх зацікавлених сторін (науково-педагогічні працівники, адміністрація, здобувачі вищої освіти, роботодавці);
- оцінювання необхідного методичного, кадрового і матеріального забезпечення;
- здійснення оцінки ризиків та оцінки економічної доцільності.

4.4.4. На підставі пропозицій кафедри формують РГ окремо за кожною ОП.

Завідувач кафедри подає до керівництва Інституту службову записку з клопотанням затвердити склад РГ зі створення / оновлення ОП спеціальності і призначити Гаранта ОП.

Склад робочої групи ОП затверджують наказом ректора Інституту.

4.5. Розроблення ОП здійснюється на основі стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю для відповідного рівня вищої освіти з урахуванням вимог професійних стандартів (у разі їх наявності). У разі відсутності стандарту – на підставі рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти та згідно з Національною рамкою кваліфікацій.

4.6. Робоча група розробляє проєкт ОП з усім комплексом складників, що визначені цим Положенням, та надає рекомендації про винесення його на публічне обговорення, про що робить запис у протоколі засідань робочої групи.

4.7. Проєкт освітньої програми оприлюднюють на офіційному веб-сайті інституту. Зауваження та пропозиції зацікавлених сторін (стейкхолдерів, науково-педагогічних працівників, студентів тощо) протягом одного місяця надсилають одним із способів: на зазначену електронну пошту, у письмовому вигляді на поштову адресу Інституту та в інший спосіб.

4.8. РГ узагальнює результати обговорення проєкту ОП, документально підтверджує процес обговорення протоколами спільних засідань та, за потреби, вносить зміни в ОП.

4.9. Остаточний варіант ОП розглядає кафедра. Схвалену кафедрою ОП Гарант подає на розгляд вченої ради Інституту. Після затвердження вченою радою Інституту ОП вводиться в дію наказом ректора з наступного навчального року.

4.10. До початку вступної кампанії ОП оприлюднюються на веб-сайті Інституту. Паперовий примірник ОП зберігають у навчально-методичному відділі Інституту.

5. ОНОВЛЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

5.1. Перегляд ОП з метою її вдосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації.

5.2. ОП може частково оновлюватися в усіх компонентах, окрім місії (цілей), компетентностей і програмних результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти.

5.3. Підставою для оновлення ОП можуть виступати:

- ініціатива та пропозиції Гаранта ОП та / або робочої групи ОП і / або науково-педагогічних працівників, які забезпечують її виконання;
- результати оцінювання якості ОП (такі результати можуть бути отримані під час самооцінювання ОП, опитувань здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, адміністративних перевірок, внутрішнього і зовнішнього аудиту та інших процедур);
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру та / або інших ресурсних умов реалізації ОП.

Оновлення відображають у відповідних структурних елементах ОП: переліку компонентів ОП, у навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик тощо.

5.4. Модернізація ОП передбачає більші зміни в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні і може торкатися також мети, програмних результатів навчання.

Зміна типу ОП також відноситься до модернізації. Особливим випадком модернізації ОП є включення до неї нових спеціалізацій.

5.5. Модернізація ОП може проводитися:

- внаслідок упровадження нового стандарту вищої освіти;
- з ініціативи керівництва Інституту, у разі незадовільних висновків про її якість в результаті самооцінювання або аналізу динаміки набору здобувачів вищої освіти;
- з ініціативи Гаранта ОП та / або вченої ради.

5.6. Модернізація ОП з ініціативи Гаранта ОП та / або вченої ради проводиться:

- при відсутності набору вступників на ОП;
- при наявності висновків про недостатньо високу якість ОП за результатами різних процедур оцінки якості ОП;
- з ініціативи науково-педагогічних працівників з метою врахування змін, що відбулися в науково-професійному полі, в якому реалізується ОП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці.

5.7. Модернізована ОП разом з обґрунтуванням внесених до неї змін повинна пройти затвердження у порядку, передбаченому п. 4.9-4.10 цього Положення.

6. ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

6.1. ОП може бути вилучена з переліку освітніх програм, що реалізуються в Інституті, за таких умов:

- з ініціативи Інституту (за поданням приймальної комісії) у разі відсутності набору здобувачів вищої освіти на навчання за ОП протягом 2 років;
- після завершення навчання здобувачів вищої освіти на останньому курсі. У такому випадку ОП вилучають із переліку освітніх програм, що реалізуються в Інституті;
- з ініціативи Інституту (за поданням навчально-методичного відділу), якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки якості ОП отримано висновки про її низьку якість.

6.2. Рішення про вилучення освітньої програми з числа ОП, що реалізують в Інституті, приймає вчена рада Інституту.

6.3. Процедура закриття ОП складається з:

- подання обґрунтування від ініціаторів до відділу якості освіти та акредитації;
- відділ якості освіти та акредитації подає на засідання вченої ради Інституту результати розгляду питання та пропозиції;
- рішення про вилучення ОП з переліку освітніх програм, що реалізуються в Інституту, приймає вчена рада Інституту та закріплюється наказом ректора.

7. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

7.1. ОП повинна містити такі структурні елементи:

- титульний аркуш;
- лист погодження;
- передмову;
- профіль ОП;
- перелік компонент ОП та їх логічну послідовність;
- структурно-логічну схему ОП;
- форму(и) атестації здобувачів вищої освіти;
- матриці відповідності компетентностей дескрипторам НРК, відповідності результатів навчання і компетентностей, відповідності програмних компетентностей компонентам ОП, забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП.

7.2. Зміст ОП:

7.2.1. При оформленні **титульного аркуша** ОП потрібно вказати (*додаток А*):

- повну назву Інституту;
- повну назву ОП;
- рівень освіти;
- ступінь освіти;
- шифри та назви галузі знань і спеціальності, що вказуються відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 року № 266 зі змінами;
- шифр та назву спеціалізації / предметної спеціальності (*за наявності*);
- підпис голови вченої ради Інституту;
- дату та номер протоколу вченої ради, на якій було затверджено освітню програму;
- дату введення в дію освітньої програми;
- підпис ректора Інституту, дату та номер наказу, яким було введено в дію освітню програму;
- місто та рік розробки і затвердження ОП.

7.2.2. При оформленні **листа погодження** ОП повинні бути підписи із датою засвідчення (див. **додаток Б**):

- завідувача кафедри;
- Гаранта ОП.

7.2.3. У **передмові ОП (додаток В)** зазначають її відповідність існуючим стандартам, вказують перелік зацікавлених сторін (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання, посаду), за участю яких розроблена ОП: склад робочої групи зі створення / оновлення ОП (гарант ОП, члени РГ, стейкхолдери, здобувачі вищої освіти), відомості про зовнішніх рецензентів.

7.2.4. Опис **профілю ОП** відображає основні її риси та найсуттєвішу інформацію про неї, визначає предметну галузь, до якої вона належить, специфічні особливості, що відрізняють ОП від інших подібних програм. Опис профілю ОП містить загальну інформацію, мету ОП, характеристику ОП, а також інформацію щодо: здатності випускника до працевлаштування та подальшого навчання; викладання та оцінювання; програмних компетентностей (інтегральних, загальних та фахових); програмних результатів навчання (знань, умінь, здатностей до комунікацій, самостійної діяльності, відповідальності); ресурсного забезпечення реалізації програми та академічної мобільності.

7.2.5. Розподіл змісту ОП **за групами компонент** та циклами підготовки відображає розподіл обсягу компонентів ОП за циклами загальної та професійної підготовки та обов'язковими (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, атестація) і вибірковими складовими (дисципліни вільного вибору здобувача вищої освіти). Освітні компоненти вибіркової складової подають за унормованою кількістю, назви їх не відображають.

Інформацію подають у вигляді таблиці, зазначають форми контролю (залік, екзамен, диф. залік).

7.2.6. Перелік компонент ОП – назви обов'язкових і вибіркових компонент ОП з їхніми кодами, обсягами в кредитах та формами підсумкового контролю у розрізі циклів загальної і професійної підготовки відображають за семестрами у вигляді таблиці (**додаток Д**).

7.2.7. **Структурно-логічна схема послідовності вивчення компонент ОП** – схематичне відображення логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін та інших компонент ОП.

Структурно-логічна схема є алгоритмом реалізації ОП для формування у здобувачів вищої освіти загальних та фахових компетентностей. Вона призначена для:

- розробки логічної послідовності вивчення кожної освітньої компоненти;
- встановлення та оптимальної реалізації міждисциплінарних зв'язків;
- створення раціональної структури навчального процесу за типами занять на весь період навчання з урахуванням складності та змісту освітньої компоненти.

При розробці структурно-логічної схеми підготовки необхідно враховувати:

- поділ навчального матеріалу на блоки дисциплін за циклами підготовки (обов'язкової / вибіркової; загальної / професійної) та їх наповнення відповідно до ОП;
- розподіл унормованої кількості кредитів ECTS відповідно до законодавства України та нормативної бази Інституту. При формуванні структурно-логічної схеми підготовки враховують основні принципи навчання: випереджального навчання; неперервності, послідовності та наступності навчання.

Структурно-логічну схему представляють у зручній для РГ графічній формі (таблиця, графічний малюнок тощо).

7.2.8. Інформація щодо **форм атестації** – форми підсумкової атестації здобувачів вищої освіти за результатами виконання ОП (випусковий екзамен). Інформація може подаватися у вигляді таблиці (див. **додаток Е**).

7.2.9. **Матриці відповідності компетентностей.**

7.2.9.1. **Матриця відповідності компетентностей дескрипторам НРК** - виокремлює чотири основні категорії, на основі яких можна здійснювати оцінку результатів навчання: знання, уміння/навички, комунікацію, відповідальність і автономію. Перелічені категорії мають назву «*дескриптори*» НРК.

У розділі програми наводиться двовимірною таблицю, що містить відповідність програмних компетентностей (загальних та фахових), визначених за освітньою програмою, дескрипторам НРК. У заголовках рядків таблиці розташований перелік загальних та фахових компетентностей (відповідно

до розділу 1 п. 6 (Програмні компетентності) профілю освітньої програми), а в заголовках колонок – дескриптори НРК. На перетині – позначка (+), яка означає, що певна програмна компетентність відповідає дескриптору(-ам) НРК.

У разі діючого Стандарту вищої освіти спеціальності матриця визначається стандартом. В іншому випадку розробляється робочою групою у вигляді таблиці (додаток Ж).

7.2.9.2. Матриця відповідності результатів навчання і компетентностей відображена у двовимірній таблиці, що містить перелік програмних результатів навчання (відповідно до розділу 1 п. 7 «Програмні результати навчання» профілю ОП) та загальних і фахових компетентностей. За наявності Стандарту вищої освіти спеціальності матриця визначається стандартом. В іншому випадку розробляється робочою групою у вигляді таблиці.

7.2.9.3. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми містить перелік загальних і фахових компетентностей (відповідно до розділу 1 п. 6 «Програмні компетентності» профілю ОП) та обов'язкові компоненти ОП (відповідно до підрозділу 2.1 «Перелік компонент освітньої програми»). Відповідність між ними встановлюється на перетині позначкою (+), яка означає, що певна програмна компетентність забезпечується обов'язковою компоненті ОП поточного рядка. Ця матриця використовується для валідації повноти охоплення програмних компетентностей обов'язковими компонентами ОП. (додаток З)

7.2.9.4. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми містить перелік програмних результатів навчання (відповідно до розділу 1 п. 7 «Програмні результати навчання» профілю ОП) і обов'язкові компоненти ОП (відповідно до підрозділу 2.1 «Перелік компонент освітньої програми»). Відповідність між ними встановлюється на перетині позначкою (+), яка означає, що певний програмний результат забезпечується обов'язковою компонентою освітньої програми поточного рядка. Ця матриця використовується для аналізу повноти охоплення програмних результатів навчання обов'язковими компонентами ОП. (додаток К)

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Відповідальним за повноту і своєчасність розміщення інформації про ОП на сайті кафедри і Інституту є її Гарант та завідувач кафедри.

8.2. Відповідальними за зберігання оригіналу (паперового варіанту) освітньої програми є навчально-методичний відділ. Після закінчення терміну дії оригінал ОП передають на зберігання до архіву Інституту.

8.3. Інформацію до Єдиної державної електронної бази з питань освіти (ЄДЕБО) про відкриття та закриття ОП вносить відповідальний фахівець відділу ІОЦ на підставі службової записки завідувача кафедри.

«Програмні компетентності» профілю ОП), визначених ОП або Стандартом. Відповідність між ними встановлюється на перетині позначкою (+), яка означає, що певний програмний результат навчання відповідає загальній чи фаховій компетентності.

Оформлення титульної сторінки
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПЗВО «КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ПОДАТКОВИЙ ІНСТИТУТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА (ОСВІТНЬО-НАУКОВА) ПРОГРАМА

« _____ »

(найменування освітньої програми)

Першого (бакалаврського) / другого (магістерського) рівня вищої освіти
(обрати необхідне):

за спеціальністю _____

(шифр та найменування спеціальності)

галузь знань _____

(шифр та найменування галузі)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою К-ПП

Голова вченої ради _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

(протокол № _____ від « _____ » _____ 20__ р.)

Освітня програма вводиться в дію з _____ 20__ р.

Ректор _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

(наказ № _____ від « _____ » _____ 20__ р.)

Оформлення листа - погодження

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми**

« _____ »

(тип та найменування освітньої програми)

Галузь знань _____
(шифр та назва)

Спеціальність _____
(шифр та назва)

Рівень вищої освіти _____
(назва)

**СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри**

(назва кафедри)
Завідувач кафедри

Ім'я ПРІЗВИЩЕ
(підпис)

Протокол №__ від __202__р.

РОЗРОБЛЕНО

проектною групою ОП
Кам'янець-Подільського
Податкового інституту

Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми)

« ____ » ____ 202__р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма розроблена проектною/робочою групою кафедри _____
_____ Кам'янець-Подільського податкового інституту (відповідно до
затвердженого Стандарту вищої освіти (за наявності) за спеціальністю _____
для _____ рівня вищої освіти).

Керівник робочої групи (гарант освітньої програми):

ПБ, науковий ступінь, вчене звання, посада.

Члени робочої групи:

1. **ПБ**, науковий ступінь, вчене звання, посада.
2. **ПБ**, науковий ступінь, вчене звання, посада.
3. **ПБ**, науковий ступінь, вчене звання, посада.
4. **Представник** (роботодавців, академічної спільноти та інші особи (стейкхолдери), зацікавлені в реалізації освітньої програми).
5. Здобувач вищої освіти

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Стейкхолдер 1.
2. Стейкхолдер 2.
3. Стейкхолдер 3.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів додаються.

Оформлення профілю освітньої програми

1. Профіль освітньої програми «Назва» Profile of the educational program «Name»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого закладу освіти	<p>Зазначається повна назва ЗВО українською та англійською мовами.</p> <p>Кам'янець-Подільський податковий інститут KAMYANETS-PODILSKY TAX INSTITUTE</p>
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	<p>Зазначається ступінь вищої освіти українською та англійською мовами.</p> <p>Ступінь вищої освіти визначається згідно зі статтею 5 Закону України «Про вищу освіту» в такій формі (одне з наведеного):</p> <ul style="list-style-type: none"> - бакалавр; - магістр. <p>Освітня кваліфікація визначається згідно зі статтею 7 Закону України «Про вищу освіту» і складається з інформації про: здобутий особою ступінь вищої освіти, спеціальність (спеціальності, галузь знань – для міждисциплінарних освітніх програм) та спеціалізацію (якщо освітня програма визначає спеціалізацію).</p> <p>ЗВО може самостійно визначати (або не визначати) в межах освітньої програми єдину спеціалізацію, що зазначається (за її наявності) при присудженні освітньої кваліфікації особам, які успішно закінчили навчання за відповідною освітньою програмою.</p> <p>Стандарт вищої освіти може містити перелік спеціалізацій, якщо такі спеціалізації передбачені іншими нормативно-правовими актами. Наявність такого переліку не позбавляє заклади вищої освіти права запроваджувати інші спеціалізації. Як правило, у Стандарті вищої освіти професійна кваліфікація <i>не зазначається</i>. Її потрібно вказувати лише у випадках, коли законодавством та/або згідно із зобов'язаннями України за міжнародними угодами встановлена обов'язковість присвоєння освітньої кваліфікації для здобуття певної професійної кваліфікації. У всіх інших випадках Стандарт вищої освіти не є підставою для присвоєння професійної кваліфікації і не надає відповідних прав закладу вищої освіти.</p> <p>У разі зазначення професійної кваліфікації у Стандарті вищої освіти подається стислий опис умов і порядку її присвоєння з посиланням на відповідний професійний стандарт, орган, що його затвердив, та/або на відповідне</p>

	законодавство.
Офіційна назва освітньої програми	<i>Зазначається назва освітньої програми українською та англійською мовами.</i>
Тип диплому та обсяг освітньої програми	<p><i>Тип диплому: одиничний, подвійний, спільний.</i></p> <p><i>Обсяг зазначається в кредитах ЄКТС, термін навчання в роках.</i></p> <p>У разі, якщо освітня програма реалізується тільки К-ППП, то зазначається, що тип диплому є одиничним. У разі реалізації освітньої програми спільно з закладами-партнерами, зазначається чи є диплом спільним, чи подвійним. Обсяг освітньої програми зазначається в кредитах ЄКТС (відповідно до стандарту вищої освіти) та роках для освітнього ступеня:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «бакалавр» – обсяг освітньої програми на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС, термін навчання – 3 роки 10 місяців. - «магістр» за освітньо-професійною програмою – 90 / 120 кредитів, термін навчання 1 рік 4 місяці / 1 рік 10 місяців; <p><i>Приклад:</i></p> <p>Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, терміннавчання – 3 роки 10 місяців.</p>
Наявність акредитації	<p><i>Подається інформація про акредитацію ОП, у т.ч. іноземну, міжнародну. Вказується:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>назва організації, яка надала акредитацію даній програмі;</i> - <i>країна, де ця організація зареєстрована;</i> - <i>період акредитації.</i>
Цикл/рівень	<p><i>Зазначається цикл підготовки та кваліфікаційний рівень згідно з Національною та Європейською рамками кваліфікацій (FQ-EHEA, EQF-LLL).</i></p> <p><i>Приклад:</i></p> <p>Бакалавр: НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень.</p> <p>Магістр: НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень.</p>

Передумови	<p><i>Зазначаються вимоги щодо попередньої освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою, відповідно до вимог стандарту вищої освіти (за наявності). За необхідності наводяться ті умови, що обмежують перехід на цю освітню програму.</i></p> <p>Вимоги до рівня освіти осіб, що можуть розпочати навчання за освітніми програмами певного рівня вищої освіти визначаються Законом України «Про вищу освіту», а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> – для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» можуть вступати особи, які здобули повну загальну середню освіту або освітній ступінь «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст»); – для здобуття освітнього ступеня «магістр» можуть вступати особи, які здобули освітній ступінь «бакалавр»; у визначених законодавством випадках особи з повною загальною середньою освітою можуть вступати на інтегровані програми, що передбачають здобуття освітнього ступеня «магістр»; <p>Вимоги до результатів навчання осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами певної спеціальності з підготовки бакалаврів, а також магістрів визначених законодавством спеціальностей, можуть передбачати обов'язковість подання вступниками сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання з певних предметів.</p> <p>Вимоги до результатів навчання осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами підготовки магістрів, можуть передбачати вимоги до програм вступних випробувань для осіб, які здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями. Ці вимоги можуть формуватися на основі скороченого та / або узагальненого переліку вимог до результатів навчання стандарту вищої освіти з відповідної спеціальності для попереднього рівня вищої освіти.</p>
Мова(и) викладання	<p><i>Зазначається мова викладання.</i></p> <p><i>Приклад:</i> Українська та/або англійська (німецька, французька тощо) мова.</p>
Термін дії освітньої програми	<p><i>Зазначається термін дії освітньої програми.</i></p> <p><i>Приклад:</i> 3 роки 10 місяців.</p>
Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми	<p><i>Зазначається адреса сторінки даної освітньої програми в Інформаційному пакеті/каталозі ЗВО/кафедри.</i></p>

2 – Мета освітньої програми	
Коротко вказується мета щодо підготовки фахівців зі сферою застосування їх знань і вмінь (чітко і коротко формулювання в одному-двох реченнях), яка має бути узгоджена з місією і стратегією інституту та розкривати унікальність ОП.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	<i>Згідно з п. 15 Керівництва до МСКО-Г 2013 визначаються:</i> <ul style="list-style-type: none"> - об'єкт(и) вивчення та/або діяльності (процеси, явища тощо або проблеми, які вивчаються); - цілі навчання для здобувача вищої освіти (очікуване застосування набутих компетентностей); - теоретичний зміст предметної області (основні поняття, концепції, принципи, специфічні для цієї предметної області); - методи, методика та технології, якими має оволодіти здобувач вищої освіти для застосування на практиці; - інструменти та обладнання (об'єкти/предмети, пристрої та прилади), які випускник має бути здатний застосовувати і використовувати в професійній діяльності. <i>Обсяг опису предметної області не повинен перевищувати 150 слів.</i>
Орієнтація освітньої програми	<i>Зазначається вид освітньої програми: освітньо-професійна (для ОС бакалавра, магістра)</i>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<i>Зазначається, чи є програма загальною, чи спеціальною; характеризуються її основні змістовні характеристики; за наявності, наводиться перелік спеціалізацій. Також наводяться ключові слова, що характеризують цю освітню програму.</i>
Особливості програми	<i>Зазначаються особливості програми в Інституті та поглиблене засвоєння особливих компетентностей. Також можуть вказуватися експериментальний характер програми, бази практик тощо.</i>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<i>Сфери працевлаштування зазначаються згідно з Класифікацією видів економічної діяльності, а можливі посади із Класифікатора професій з відповідними шифрами.</i>
Подальше навчання	<i>Описуються можливості, вимоги та/або рекомендації щодо продовження навчання на вищому рівні для освітнього ступеня з урахуванням вимог стандарту вищої освіти:</i> <ul style="list-style-type: none"> - бакалавр – можливість навчатися за програмами другого (магістерського) рівня вищої освіти.
5 – Викладання та оцінювання	

Викладання та навчання	<i>Зазначаються методи і форми навчання за даною освітньою програмою (наприклад, лекційні, лабораторні, практичні, семінарські заняття, розв'язання ситуаційних завдань, самостійне навчання, студоцентроване навчання на основі компетентнісного підходу з використанням платформи Moodle, дуальна освіта тощо)</i>
Оцінювання	<i>Передбачається короткий опис основних стратегій та методів оцінювання, що використовуються в цій програмі відповідно до робочих програм / силябусів навчальних дисциплін. При цьому вони мають забезпечити діагностування та вимірювання досягнення очікуваних програмних результатів навчання. Наприклад, поточне опитування, тестовий контроль, захист звіту з практики, захист курсової роботи тощо)</i>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<i>Це узагальнений опис кваліфікаційного рівня, що виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та / або професійної діяльності. Формулюється шляхом конкретизації інтегральної компетентності відповідного стандарту вищої освіти в контексті особливостей даної освітньої програми. У разі відсутності стандарту за основу, відповідно до Закону України «Про вищу освіту», беруться такі формулювання інтегральної компетентності: - <i>бакалавр</i>: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у певній галузі професійної діяльності. - <i>магістр</i>: Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у певній галузі професійної діяльності. При формулюванні інтегральної компетентності треба конкретизувати, про яку саме галузь діяльності йдеться.</i>
Загальні компетентності (ЗК)	<i>Це універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку. Наводиться перелік загальних програмних компетентностей з виділенням: - усіх компетентностей, визначених стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, професійним стандартом; - компетентностей, додатково визначених університетом. У разі обґрунтованої необхідності визначення додаткових до</i>

	<p>визначених стандартом загальних компетентностей рекомендується обирати їх з переліку проєкту TUNING) та включати додатково соціальні навички (soft skills), що відповідають заявленим цілям програми. Soft skills дозволяють випускникам ЗВО бути успішними на своєму робочому місці. До soft skills зараховують навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння вирішувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше. Освітня програма має дозволяти здобувачу набути ті soft skills, що зумовлені цілями ОП, зокрема подальшою професійною діяльністю випускника).</p> <p>ЗК-1 ЗК-2 ...</p>
<p>Фахові компетентності (ФК)</p>	<p><i>Це компетентності, що залежать від предметної області, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.</i></p> <p>Корелюють з описом відповідного кваліфікаційного рівня НРК, назви компетентностей формулюються із врахуванням категорій компетентностей НРК: знання, уміння, комунікація, автономія і відповідальність. Рекомендуються використовувати міжнародні зразки (проєкт TUNING, стандарти QAA тощо).</p> <p>Виділяються:</p> <p>компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті;</p> <p>компетентності, визначені ЗВО додатково (як правило, не більше 3-х).</p> <p>Якщо освітня програма передбачає наявність декількох спеціалізацій, то програмні компетентності доцільно формулювати для кожної спеціалізації окремо.</p> <p>ФК-1 ФК-2 ...</p>
<p>7 – Програмні результати навчання</p>	

Розділ має висвітлювати сукупність знань, умінь, навичок, набутих здобувачем у процесі навчання за освітньою програмою, що можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти. Виділяються:

- програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності (стандарт визначає нормативний зміст підготовки – 15-20 узагальнених результатів навчання, які корелюються з програмними компетентностями) та, за наявності, професійним стандартом;

- програмні результати навчання, визначені ЗВО (як правило, не більше 5).

Програмні результати навчання формулюються в активній формі із урахуванням різних рівнів складності у когнітивній сфері (таксономія Блума), а також в афективній та психомоторній сферах.

ПРН-1

ПРН-2

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p><i>Передбачає характеристику особливостей професорсько-викладацького складу, залученого до реалізації програми, за якою реалізується програма. Необхідно:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - коротко охарактеризувати професійні якості гаранта освітньої програми (керівника робочої групи) та викладачів, залучених до реалізації програми, визначити ключові критерії їх відбору; - надати обґрунтування причин залучення до викладання за програмою викладачів без наукових ступенів. <p><i>Приклад:</i></p> <p>«Основний склад викладачів освітньої програми складається з професорсько-викладацького складу кафедр «назва кафедри» інституту.</p> <p>Лектори, які викладають у рамках програми, є активними вченими, представниками національних та міжнародних професійних асоціацій «назви асоціацій», які публікують праці у вітчизняних і зарубіжних наукових фахових виданнях, мають відповідну професійну компетентність і досвід в галузі викладання, наукових досліджень і педагогічної діяльності.</p> <p>Практико-орієнтований характер освітньої програми передбачає широку участь фахівців-практиків, що відповідають напрямку програми, а також залучення до викладання компетентних експертів високого рівня, включаючи представників професійних спілок та асоціацій «назви професійних спілок та асоціацій», що підсилює синергетичний зв'язок теоретичної та практичної підготовки.</p> <p>Гарант, група забезпечення, робоча група ОП та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти».</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p><i>Зазначаються специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення. Підрозділ передбачає коротку характеристику використання в навчальному процесі матеріальної бази та технічних ресурсів, необхідних для успішної реалізації програми, з урахуванням її мети та специфічних особливостей. Необхідно підтвердити відповідність матеріальної бази та технічних ресурсів потребам навчального процесу та ліцензійним вимогам та критеріям акредитації, зокрема, слід охарактеризувати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - аудиторії, лабораторії, їх оснащення необхідними ресурсами (у тому числі сучасними програмними ліцензійними продуктами), що забезпечують ефективне навчання (у тому числі самостійну роботу) студентів;

	<ul style="list-style-type: none"> - оснащеність освітнього процесу сучасною комп'ютерною та мультимедійною технікою; - упровадження в навчальний процес передових інформаційних та комунікаційних технологій, зокрема дистанційного навчання, електронного контенту; - створення об'єднань з науково-дослідними установами, освітніми закладами, громадськими організаціями, установами та організаціями для інтеграції навчального процесу з науковою та виробничою діяльністю; - наявні бази для проведення науково-дослідних робіт в рамках поставлених пріоритетів освітньої програми.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p><i>Зазначаються специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення. Підрозділ передбачає коротку характеристику:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - бібліотеку Інституту; - базової літератури (підручники, методичні посібники, монографії), що буде використана для викладання і навчання, та форм доступу до неї; - тематичних баз даних періодичних наукових видань, зокрема, англійською мовою, відповідного або спорідненого освітній програмі профілю.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p><i>Наводиться інформація про внутрішню академічну мобільність, що реалізується здобувачами вищої освіти за освітньою програмою у вищих закладах освіти – партнерах в межах України.</i></p> <p><i>Зазначаються, наприклад, укладені угоди про академічну мобільність, про подвійне дипломування тощо.</i></p>

Оформлення переліку компонент освітньої програми

2. Перелік компонент освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми та їх логічна послідовність

2.1.Перелік компонент освітньої програми

Код о/к	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
Загальна підготовка			
ОК 1.			
ОК 2.			
...			
Професійна підготовка			
ОК 5.			
ОК 6.			
...			
Загальний обсяг обов'язкових компонент:			
Вибіркові компоненти ОП			
ВБ 1.	Дисципліна за вибором студента		
ВБ 2.	Дисципліна за вибором студента		
...			
Загальний обсяг вибірових компонент:			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			

2.2.Структура освітньої програми (перелік освітніх компонент вказуються по семестрах). Наприклад:

№ з/п	Код о/к	Назва компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики)	Тип компоненти
I семестр			
1.	ОК 1.	Іноземна мова за професійним спрямуванням	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
2.
3.	ОК 3.	Історія політичної і правової думки	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
4.
5.	ВБ 1.	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова
6.
II семестр			
7.	
8.			

Оформлення форми атестації здобувачів вищої освіти

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

<p>Форми атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p><i>Подається інформація про види (форми) підсумкової атестації.</i></p> <p>Форми атестації (<i>перелік не є вичерпним</i>):</p> <p>атестаційний екзамен (екзамени);</p> <p>єдиний державний кваліфікаційний екзамен за спеціальністю у встановленому порядку;</p> <p>атестаційний екзамен (екзамени);</p> <p>єдиний державний кваліфікаційний екзамен за спеціальностями у встановленому порядку;</p> <p>державний кваліфікаційний екзамен за спеціальністю у встановленому порядку;</p> <p>атестаційний екзамен (екзамени) та єдиний державний кваліфікаційний екзамен за спеціальністю у встановленому порядку тощо.</p> <p><i>Приклад:</i></p> <p>Атестація випускників освітньо-професійної програми проводиться у формі атестаційного екзамену.</p>
<p>Вимоги до атестаційного екзамену</p>	<p><i>Зазначаються вимоги до структури та/або особливих умов проведення атестаційного екзамену.</i></p> <p><i>Приклад:</i></p> <p>Програма атестаційного екзамену з професійної підготовки за спеціальністю включає дисципліни циклу професійної підготовки, затверджених Стандартом вищої освіти_:</p> <p>1. _____</p> <p>2. _____.</p> <p>...</p> <p>Атестаційний екзамен складається з двох частин: із теоретичної – тестова перевірка знань / усна відповідь на теоретичне питання перед екзаменаційною комісією, і практичної – розв’язання творчого завдання, що дозволяє перевірити рівень сформованості відповідних умінь та навичок.</p>

Оформлення матриці відповідності компетентностей дескрипторам НРК

4. Матриця відповідності (визначених Стандартом – у разі затвердженого стандарту) компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
Загальні компетентності				
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+	+	+
Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	+	+	+	+
Навички міжособистісної взаємодії.	+	+	+	+
Здатність працювати в команді.	+	+	+	+
...	+	+	+	+
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі _____.	+	+	+	+
...	+	+	+	+

